

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΤΖΩΝ ΜΟΡΓΚΑΝ

Η ΑΛΛΟΚΟΤΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΕΝΟΣ ΝΤΕΤΕΚΤΙΒ

Ε τὰ μάτια καρφωμένα στη χρυσή ταιγαροθήκη του ο Άγγλος ντέτεκτιβ Έντουαρντ Φούζε, απόμεινε λίγες στιγμές σιωπηλός κι έπειτα την άνοιξε, πήρε ένα σιγαρέττο, το άναψε άργα και ρίχνοντας μία ματιά στους καλεσμένους της λαϊκής Γκρόσθενο, τούς είπε μ' ένα παράξενο χαμόγελο στα χείλη:

—Θέλετε λοιπόν να σάς διηγηθώ την πιο αλλόκοτη περιπέτεια της ζωής μου; Εύχαριστώ! Μά είμαι υποχρεωμένος να σάς παρακαλέσω, όπως οι θαυματοποιοί ή οι φακίρδες, να με πιστέψετε. “Αν ένα μυστήριο είνε άνεξιγήνητο, αυτό δέν σημαίνει ότι δέν υπάρχει. Ζούμε σ' ένα παράξενο κόσμο, φίλοι μου. “Ας είνε όμως. Πρέπει

να σάς διηγηθώ πρώτα την περιπέτεια που σάς υποσχέθηκα. Προσέξτε: Θά σάς έκθέσω τα γεγονότα ήπρά, όπως συνέβησαν.

...“Εδώ και δύο χρόνια, την άνοιξη, θρισκόμουν στη Ρώμη. Παρακολουθούσα τα ίχνη ενός διεθνούς λαποδούτου που είχε κλέψει μία νύκτα άποκρηάς τα ρόβια μαργαριτάρια της λαϊκής Γκρόσθενο. “Αν τώρα άνδισάφερεθε από περιέργεια για τ' αποτέλεσμα των έρευνών μου, δέν έχετε παρά να κυττάξετε την άγαπητή λαϊδή μας. Τα ρόβια μαργαριτάρια εξακολουθούν να στολίζουν τόν ώμοφορο λαϊμό της. Μά ξαναγυρίζω στην ιστορία μου. Σας έλεγα, ότι θρισκόμουν στη Ρώμη. Είχα καθίσει στο ξενοδοχείο «Μπόστον» κι ένα άπόγευμα κατά τη δύση του ήλιου πού ήμουν έλευθερος, θγήκα να κάνω ένα περίπατο στην Αιωνία πόλη. Πήρα, λοιπόν, την όδον Βενέτο και τη στιγμή που έφτανα κοντά στα τείχη του Βελισσαρίου, ένα αυτοκίνητο που έτρεχε με ήλιγγιώδη ταχύτητα θγήκε ξαφνικά από μία ά-

νυχτα! “Εκείνη τη στιγμή μόλιστα, το ρολόι άρχισε να χτυπά τις ώρες. Είδα τότε, ότι ή μητέρα κι ή κόρη χλωμάσαν άξαφνα και με κυττάζαν μ' ένα παράξενο βλέμμα. “Η κατάπληξις μου όμως μεγάλωσε, όταν στον δωδέκατο χτύπο, τις είδα να ξεπετιούνται τρώμαγμένες από τη θέσι τους και να με σπρώχνουν γρήγορα προς την έξοδο.

—Φύγετε!... Φύγετε!... μου έλεγαν με μία αλλόκοτη φωνή. Αυτός ο ξαφνικός άποκαιρητισμός ήταν θέβαια πολύ περίεργος, μά είμαι υποχρεωμένος να σάς διολογήσω, ότι εκείνη τη στιγμή δέν μου έκανε καμμία έντύπωση, γιατί μόλις άρχισε το ρολόι του τοίχου να χτυπά μεσάνυχτα, μου πέρασε από το νού, ότι κάτι μυστηριώδες θά συνέβαινε σ' εκείνο το σπίτι. Χαρέτησα λοιπόν κι έφυγα.

“Όταν θγήκα στο δρόμο και με χτύπησε στο πρόσωπο ή δροσιά της νύχτας, χαμογέλασα. “Όλες ή παράξενες σκέψεις που είχαν πλημμυρίσει το μυαλό μου έδω και λίγη ώρα, είχαν διαλυθί, ως διά μαγείας. “Η έξήγησι εκείνου του ξαφνικού άποκαιρητισμού, μου άφηκε τότε ότι ήταν πολύ εύκολη. “Η κυρία Καντίνι είχαν ξεχαστή με τη συζήτησι κι όταν άκουσαν το ρολόι να χτυπά μεσάνυχτα, τρομοκρατήθηκαν γιατί ίσως έπρόκειτο να φτάσει, από τη μία στιγμή ως την άλλη, κανένας δικός τους. Χωρίς λοιπόν να δώσω καμμία προσοχή σ' αυτή την περιπέτεια, γύρισα στο ξενοίχείο μου κι άποκοιμήθηκα θαθεία ως το πρωί. “Όταν ξύπνησα, είχα ξεχάσει πια αυτή την περιπέτεια. “Ήταν άπλη, χωρίς κανένα έξαιρετικό ενδιαφέρον. Κάθε άνθρωπος που ταξιδεύει έχει να εξιστορήσει διάφορα τέτοια έπεισοδια. “Ετοιμαζόμουν λοιπόν να φύγω από τη Ρώμη το μεσημέρι, για τη Βενετία, όπου μου είχαν τηλεγραφήσει ότι είχε καταφύγει ο άνθρωπος με τα κλειμένα ρόβια μαργαριτάρια της λαϊκής Γκρόσθενο, όταν άξαφνα, θάζοντας το χέρι μου στην τάπητη μου για να πάσω τη χρυσή ταιγαροθήκη μου, δέν την θρήκα εκεί. “Ανήσυχος, έψαξα σ' όλες τις τσέπες μου, στά συρτάρια μου, στο δωμάτιό μου. Είχε γίνει άφαντη. “Ε, λοιπόν, θά τό πιστέψετε; “Η λύπη μου ήταν άπερίγραπτη. Δέν ήβανα να χάσω αυτό τ' άγαπημένο μου ένθύμιο. Διάθολε, μήπως τό είχα χάσει; “Εκείνος ο θιαστικός άποκαιρητισμός τών Καντίνι έξηγήτο τώρα καθαρά. Χωρίς τότε να διατάσω, θγήκα απ' το ξενοδοχείο και τράβηξα για το σπίτι τών Καντίνι. “Α! Είχα πάρει την άπόφασι να τούς δώσω ένα καλό μήσημα...

“Εδώ όμως τα πράγματα μπλέκονται, με τόν πιο παράξενο τρόπο. Ναι. Το μυστήριο αυτό της ύποθέσεως γίνεται σκοτεινό κι άνεξιγήνιστο.

—Τό άριστερό διαμέρισμα του τρίτου πατώματος; μου είπε κατάλληκτη ή θυρωρός του μεγάρου στο όποιο καθόντουσαν και στο όποιο με δέχτηκαν την προηγουμένη ήμέρα ή παράξενες κυρίες Καντίνι. Είνε ξενοίκαστο, κύριε.

—Μά που καθόνται ή κυρίες Καντίνι; “Η θυρωρός άνοίξε διάπλατα το στόμα της. “Η κυρίες Καντίνι! Μά έχουν πεθάνει, κύριε! μου άπάντησε. Χτές το άπόγευμα ακριβώς πήγα στο νεκροταφείο για να στολίσω με λουλούδια τόν τάφο τους. “Εκείνος ένας σωστός χρόνος από τη μέρα του τραγικού θανάτου τους.

“Ήμουν σάν νάχα πέσει από τα σύννεφα. Νά πάρη ή όρηγ! Ποιος άπ' τούς δύο ήταν τρελλός; “Εγώ ή ή θυρωρός; “Έπρεπε, με κάθε τρόπο, να δώσω μία λύσι σ' αυτό το αίνιγμα. “Ανέβηκα λοιπόν ως το τρίτο πάτωμα και μπήκα στο μυστηριώδες διαμέρισμα τών Καντίνι. “Ήταν άλήθεια άκατοκήτο. “Από τη μέρα του θανάτου τους αυτό το διαμέρισμα ήταν κλειδωμένο γιατί δέν είχε τελειώσει ακόμη κάποια δίκη που είχαν οι συγγενείς τους, για τη κληρονομιά. “Όταν μάλιστα μου έδωσε τα κλειδιά ή θυρωρός, μου είπε πως ούτε κι εκείνη είχε πατήσει το πόδι της από τότε εκεί μέσα.

Τό σαλόνι τών Καντίνι ήταν όπως τό είχα δει την περασμένη νύχτα. “Όλα τα πράγματα θρισκόνοσαν στη θέσι τους. “Η τρεις πέτινες πολυθρόνες ήσαν γύρω από τό μικρό τραπέζι άπάνω στο όποιο θρισκόταν ο δίσκος με τα ποτηράκια του κοινά. Τα δύο ποτηράκια ήσαν άδεια. “Η κυρία Καντίνι κι εγώ είχαμε πιη τό κοινά μας. Μά ή δεσποινίς Καντίνι μόλις είχε θρέξει τα χείλη της σ' αυτό.

“Όσο για τό ρολόι του τοίχου, είχε σταματήσει στις δώδεκα. “Εκείνο ώστόσο που μ' έκανε ν' ανατριχιάσω, ήταν ότι μπροστά στην πολυθρόνα μου, πάνω στο κόκκινο χαλί του σαλονιού άστραφτε ή χρυσή ταμπάκαρα μου.

Καταλαβαίνετε σε τί θέσι θρισκόμουν. Πήγαινα να τρελλαθώ.

Χαίρεται, λοιπόν, κι έφυγα...

“Όταν φτάσαμε στην πόρτα τους, συνέχισαμε τη συνομιλία μας λίγα λεπτά και έπειδή γινόταν όλο και πιο ενδιαφέρουσα, γιατί ή κυρίες είχαν έπισκεφθί το Λονδίνο κι ένώνριζαν πολλές φιλικές μου οικογένειες, ή δεσποινίς Έλθιρα Καντίνι γύρισε άξαφνα κι είπε στη μητέρα της:

—Μαμά, γιατί δέν προσκαλούμε τόν κ. Φούζε να πάρη κάτι στο σαλόνι μας; Θυμάμαι καθαρά τα λόγια της ώμορφης σινιορίνας Καντίνι, γιατί εκείνη τη στιγμή μ' εύχαρίστησαν σ' άράνταστο βαθμό. Μ' άρεσε ή συντροφία αυτών τών δύο “Ιταλίδων και λυσιόμουν που θά τις άποχωρίζομουν.

Πήραμε λοιπόν τόν άσανόερ ως το τρίτο πάτωμα και μήκαμε στο άριστερό διαμέρισμα, όπου καθόντουσαν ή κυρίες. Στην πόρτα τους μία ταμπέλα έγραφε τ' όνομά τους.

Στό σαλόνι κάθισα σε μία πέτινη πολυθρόνα κι έπριξα μία «πάγγελιατική» ματιά τριγύρω μου, άποτυπώνοντας στη μνήμη μου και την παραμικρή λεπτομέρεια. “Η κ. Καντίνι καθόταν άπέναντί μου. “Η ώμορφη Έλθιρα χάθηκε για μία στιγμή κι έπειτα ξαναγύρισε μ' ένα δίσκο με τρία ποτηράκια και τη μικρή μπουτίλια του κοινά. “Εγώ έβγαλα από την τσέπη αυτή την χρυσή ταιγαροθήκη μου, δώρο του σερ “Ολίβερ Σμιθ, του πρώην διευθυντού της Σκότλαντ Γουάρντ, άναψα ένα σιγαρέττο και εξακολούθησα την έγχαρηστη συνομιλία μου με την κυρία και την δεσποινίδα Καντίνι.

Πόση ώρα μιλούσαμε έτσι καθιμένοι σ' εκείνο τ' ώμορο σαλόνι; Δέν ξέρω... “Ήταν τόσο χαριτωμένες αυτές ή δύο “Ιταλίδες! Τό μόνο που θυμάμαι, είνε, ότι όταν σήκωσα τα κεφάλι και κοττάξα τό μεγάλο έκκρεμές του τοίχου, ήταν μεσά-

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΚΑΙ ΣΤ' ΑΛΛΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η ΖΩΗ, ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ, Η ΑΠΙΣΤΙΑΣ, ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΑΖΥΓΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

(Ειδήσεις — πληροφορίες — κεντρικότητες)

που έτιμησε την πατρίδα της στο εξωτερικό !...

Αν η πληροφορία αυτή είχε αληθινή και αν πραγματοποιηθεί τελικά, η Γκρέτα Γκάρμπο, η οποία έπαψε στο τελευταίο της γάμο το ρόλο της βασίλισσας Χριστινής της Σουηδίας, θ' αποθεωθεί στην πατρίδα της και θα γιορτάσει μια δόξα, που επιθυμεί να συνήθως μονάχα στις... πραγματικές βασιλίσσες, μια δόξα, που δεν τόλμησε να ονειροποιήσει ούτε και η πιο φιλόδοξη γυναίκα του κόσμου !...

Τελευταία γιορτίστηκε στα σκηνώματα της Γκωμόν, έξω από το Παρίσι, μια εύθυμη φιλμωρεττά με τον τίτλο «Το μυτικό μας νύχτα» και με πρωταγωνιστές τη χαριτωμένη Λιζέττα Λανβέν, τον συμπληρωματικό τον Άλμπερτ Ρεζνάρ και τον άγνωστο Άρμάν Μπερνάρ, τον γνωστό στην 'Ελλάδα με τ' όνομα Ζυλ.

Σε μια σκηνή του έργου αυτού, η Λιζέττα Λανβέν έπαιξε η αντιμετώπιση με το περίτροφο στο χέρι έναν επικίνδυνο άτακτο, και να τον πυροβολήσει μάλιστα. Μά η Λιζέττα δεν ήξερε ούτε...πώς κρατάνε το περίτροφο !

—Το πράγμα δεν είναι και τόσο δύσκολο ! της είπε ο Ρεζνάρ. Κράτα το περίτροφο σφιχτά, σημάδεψε αντίστοιχα σου, όπου ισχυρίζεται ότι βρίσκεται ένας άτακτος, και πίεσε τη κανόνα !...

Η Λανβέν όμως, αντί να σημάδεψε αντίστοιχα της, σκόπευε το...ταβάνι.

Σε μια σκηνή ο Άρμάν Μπερνάρ, ο οποίος παρακολούθησε με προσοχή τη σκηνή αυτή, γύρισε στο διπλανό του και του είπε απάθιστα :

—Η Λιζέττα θα είναι δεινός αστεύσης !... Ο άνδρας της δεν θα είχε να φοβηθεί τίποτα απ' αυτήν !...

Η Πόλα Νέγκρι, η διάσημη Πολωνή πρωταγωνίστρια του κινηματογράφου, απεφάσισε να κατέβει στην πενή πραγματικότητα απ' τα ύψη, στα οποία ενδιαφέρονται συνήθως οι άστερες, και η άσχημη, για μια άκακη σφαρά, με μια δίκη.

Είπε, έξ' άλλου, γνωστόν ότι η μεγάλη αυτή βεντέτα, από τον καιρό που την έξετάσαν από την θόνη άλλες συνάδελφοί της, νεότερες στα χρόνια, προσπαθεί να συγκρατήσει την προσοχή του κοινού με...πολιτικές διες.

Τη φορά αυτή υπέβαλε μάλιστα έναντι των μεγάλων εταιρειών του...

Μά τι είχε συμβεί λοιπόν; Τι είχε συμβεί; Δεν ήταν κανένα όνειρο, γιατί η ταιγιογραφία μου έφτανε εκεί, πάνω στο κόκκινο χαλί, εκεί, στο διαμέρισμα των Καντινί! Τη λύση του αινίγματος ωστόσο μου την έδωσε η θυρωρός. Είπε ωστόσο μια λύση που δεν ικανοποιεί όλο τον κόσμο. Μά έχω την παραδοχή, γιατί μονάχα όποιος είχε μια παρόμοια περιπέτεια μπορεί να την πιστέψει.

Η θυρωρός λοιπόν μου εξήγησε, ότι πρό ενός χρόνου ακριβώς, την ώρα που έβρε ο ήλιος, η κυρία και η δεσποινίς Καντινί είχαν πέσει θύματα ενός τραγικού αυτοκινητιστικού δυστυχήματος, στην άρχη της οδού Βενέτο, κοντά στα τείχη του Βελισσαρίου, εκεί, στο ίδιο μέρος που τις είχα συναντήσει κι' εγώ το περασμένο βράδυ...

Ο ντεκτέβ «Εντουαρντ Φούξ σώπασε και χλωμός, με τα μάτια απάνη, κούταξε τώρα τη χρυσή ταμπάκα του. Οι καλεσμένοι της λαϊκής Γκρόσδεον καταπληκτικοί ανδράσιναι θαρά μεσα στη νεκρική σιανή, που είχε απλωθεί στο σαλόνι. Τέλος, ο «Εντουαρντ Φούξ ψιθύρισε δειλά σαν να ντροπιάζει :

—Από τότε, φίλοι μου, πιστεύω τυφλά στον πνευματισμό, πιστεύω στα πνεύματα. Η περιπέτεια μου με τὰ πνεύματα της κυρίας και της δεσποινίδος Καντινί, είναι μια απόδειξη ότι ζούμε σ' ένα κόσμο σκοτεινού κι' ανεξήγητου μυστηρίου.

Ο 'Ιθαν Μοζούκιν, στο ρόλο του Καζάνοβα

ναγικών Γκρινόβελντ, για την έξις αφομή :

Στα 1930, όταν η Πόλα Νέγκρι βοσκοτάνα στο Παρίσι, η εταιρεία της πρότεινε να της χάριση ένα βαρύτιμο μαντί, με τον όρο να έχει το δικαίωμα ν' αναφέρει στις διαφημίσεις της ότι «η διάσημος κλπ. Πόλα Νέγκρι είναι κατευλαρισμένη από την ποότητα των γυναικών Γκρινόβελντ κλπ. Η καλλιτέχνης δέχθηκε αυτή την πρόταση. Μά διαν της πήγανε το μαντί, δεν της έφερε και το γύρισε πίσω. Η εταιρεία προφασίστηκε τότε ότι το γυναικείο αυτό το είχε φτιάξει επίτηδες για την Νέγκρι και ότι αν δεν το παρέλάμβανε εκείνη, θα έμενε απούλητο. Η βεντέτα όμως δεν ήθελε ν' αποζητήσει τίποτα κι η εταιρεία αναγκάστηκε, πριν από δύο μήνες, όταν η Πόλα ξαναγύρισε στο Παρίσι ύστερ' από μια μακρά απουσία στην 'Αμερική, να της κάνει κατ'αρχάς στις αποσκευές της, ζητώντας αποζημίωση 35.000 φράγκων, την αξία δηλαδή του μαντιού. Η καλλιτέχνης όμως, χωρίς να χάσει καιρό, έκανε και αυτή άγερη κατά της εταιρείας Γκρινόβελντ, ζητώντας εκατό χιλιάδες φράγκα για ψυχική δόνη, για τον εξευτελισμό που υπέστη !... Η δίκη θα γίνει συντομικά, και φαντάζεστε με πόση ανυπομονησία την περιμένουν οι καλλιτεχνικοί και κοσμικοί κύκλοι των Παρισίων...

Ο διάσημος Γάλλος τενόρος Άντρέ Μπωζέ, ο οποίος έχει παίξει και σε πολλά φιλμ, θεωρείται ως ένας από τους πιο τεχνικούς καλλιτέχνες, από απόψεως...ερωτικών επιτυχιών. Τα γράμματα που έλαβε μέχρι σήμερα από τις θαυμάστρες του — και που τα φυλάει όλα με μεγάλη προσοχή — γεμίζουν...πολλά σεντοκία ! Συγχρόνως ο Μπωζέ έκανε και κάτι άλλο, που ταινάει το...επιχειρηματικό του δαιμόνιο : Σημείωσε σ' ένα βιβλίο τις διεθυνήσεις των πιοσηωμένων επιστολογράφων του και κάθε φορά που πρόκειται να τραγουδήσει στο Παρίσι ή σε καμιά μεγάλη επαρχιακή πόλη, βάζει τον γραμματέα του να στείλει στις θαυμάστρες του την παρακάτω ειδοποίηση :

«Απόψε το βράδυ ο Άντρέ Μπωζέ θα τραγουδήσει μονάχα για σας !»

Κι' έτσι το βράδυ της παραστάσεως η σάλλα του θεάτρου γεμίζει πράγματι από ώρες γυναικες, κολλαινομένες από την...αποικτική πρόσκληση που τους έστειλε ο αγαπημένος τους καλλιτέχνης !

Μια μεγάλη 'Αμερικανική εφημερίδα διοργάνωσε τελευταία έναν μεγάλο διαγωνισμό για την άνακνωση των από αγαπημένων αστερών του κινηματογράφου, άρρενων και θηλέων. Στον διαγωνισμό αυτόν η γυναίκες έγραφε να ψηφίζουν μονάχα για τους ενδοκίμους των καλλιτεχνών και οι άνδρες για τις καλλιτέχνιδες της προτιμώσεως τους. Τ' αποτελέσματα του διαγωνισμού αυτού ήσαν έντελως άπρόσβια.

Η Μαίη Γουέστ πήρε αφάνταστα μεγαλύτερο αριθμό ψηφίων και από την Γκρέτα Γκάρμπο και από την Κάθριν Χέσμπορν και από την Μάρλεν Ντήτριχ !...

Και ο Γουίλ Ρότζερς, με το ρυθμιζόμενο πρόσωπο και τα...παραδίστο στόμα, έχει περισσότερες συμπάθειες στον ωραϊκό του 'Αμερικής και από τον Γκάρι Κούπερ και από τον Κλάρκ Γκέμπλ και από τον Τζών Μάτσορντ !...

Τόσο πολύ, λοιπόν, άλλαξαν τα γούστα του 'Αμερικανικού κοινού ;

Φαίνεται ότι εινε όριστική και άμεταλτή η απόφασις της Γκρέτας Γκάρμπο να εγκαταλείψει την 'Αμερική, μετά τη λήξη του συμβολαίου της, και να πάει να ζήσει στην πατρίδα της, την Σουηδία. Ο άδελφός της ο Σβέν και ο άρχιτέκτων της ο Θόρσεν, κάνουν συχνά ταξίδια μεταξύ Στοκχόλμης και Χόλλανδης, κανονίζοντας με την καλλιτέχνη τις λεπτομέρειες της εγκαταστάσεως της στη Σουηδία.

Στο μεταξύ ο θεός της Γκρέτας, ο Δαυίδ Γκωττσαρσον, ο οποίος έ-ξωκοιλούει να επαγγέλεται τον σωφρέ ταξί στη Στοκχόλμη, γιατί δεν καταδέχτηκε ποτέ να πάει το παραμυθικό βοήθημα από την πάλαιουτη άνεμά του !, άσχημίζον και άδιάφορος προς τη δόξα που άπόκτησε το οικογενειακό του όνομα, βρίσκει πάντοτε αφορμές να...γχορνιάζει με την καλλιτέχνη.

—Είμαι περίεργος να δω, είτε τελευταία, με τί μαντά θα γιορτίσει η Γκρέτα στη Στοκχόλμη ! Όταν ήταν ένδεκα χρόνων, ήθελε σώνει και καλά να γίνει άεροβάτης !... Δύο φορές την έβδομάδα τσούκαζε από το σχολείο για να πάει να διη από κοντά κάποιο άεροφρενέο άεροβάτη, έ-ν'ον έκείνος έβγαζε από το λιποδρόμιο... Κά ύστερα, η άνεμη μου τώ-οιζε στη σοβαρή τέχνη !... Ποτέ δεν μπόρεσα να καταλάβω τον χα-σαστήρα αυτού του κοριτσιού !... Η Γκρέτα ήταν πάντοτε ανειώ-μυλος !...

ΤΖΩΝ ΜΟΡΓΚΑΝ